

POSTANOWIENIE

Dnia 12 marca 2021 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Agnieszka Piotrowska (przewodniczący, sprawozdawca)

SSN Krzysztof Pietrzykowski

SSN Roman Trzaskowski

w sprawie z powództwa Skarbu Państwa - Naczelnika Urzędu Skarbowego w W.
przeciwko A. T.

o uznanie czynności prawnej za bezskuteczną,
po rozpoznaniu na posiedzeniu niejawnym w Izbie Cywilnej
w dniu 12 marca 2021 r.,

zażalenia pozwanej
na postanowienie Sądu Apelacyjnego w (...)
z dnia 19 sierpnia 2020 r., sygn. akt I ACa (...),

1) oddała zażalenie,

**2) zasądza od pozwanej na rzecz Skarbu Państwa -
Prokuraturii Generalnej Rzeczypospolitej Polskiej koszty
postępowania zażaleniowego w kwocie 5400 (pięć tysięcy
czterysta) zł.**

UZASADNIENIE

Wyrokiem z dnia 28 stycznia 2019 r. Sąd Okręgowy w S. uwzględnił skargę pauliańską Skarbu Państwa - Naczelnika Urzędu Skarbowego w W. przeciwko pozwanej A. T., uznając za bezskuteczne w stosunku powoda bliżej opisane czynności prawne zdziałane przez pozwaną z K. T. Apelacja pozwanej

została oddalona wyrokiem Sądu Apelacyjnego w [...]. z dnia 10 marca 2020 r. Odpis tego wyroku z uzasadnieniem został doręczony pełnomocnikowi pozwanej r. pr. G. J. w dniu 10 czerwca 2020 r. (k.484). Przesyłką poleconą nadaną w Urzędzie Pocztowym w C. w dniu 11 sierpnia 2020 r. (data stempla pocztowego na znaczkach pocztowych naklejonych na kopercie - k.516 akt), nowy pełnomocnik pozwanej r.pr. E. P. wniósł skargę kasacyjną od powyższego wyroku, wskazując w jej *petitum*, że jest to skarga od wyroku Sądu Apelacyjnego w (...) z dnia 10 marca 2020 r., doręzonego pełnomocnikowi pozwanej w dniu 11 czerwca 2020 r. (k. 486-510 akt). Do skargi została dołączona kserokopia pełnomocnictwa procesowego szczególnego udzielonego przez pozwaną w dniu 7 sierpnia 2020 r. radcy prawnemu E. P., poświadczona przez niego w dniu 11 sierpnia 2020 r. za zgodność z oryginałem (k. 511 akt sprawy).

Postanowieniem z dnia 19 sierpnia 2020 r. Sąd Apelacyjny w (...) odrzucił tę skargę na podstawie art. 398⁶ § 2 k.p.c. jako wniesioną po upływie ustawowego terminu do jej wniesienia, który minął w dniu 10 sierpnia 2020 r., po dwóch miesiącach od dnia doręczenia pozwanej odpisu skargi kasacyjnej (art. 398⁵ § 1 k.p.c.). Odpis tego postanowienia z uzasadnieniem został doręczony radcy prawnemu E. P. w dniu 7 września 2020 r. (k. 523 akt).

W dniu 15 września 2020 r. do Biura Podawczego Sądu Apelacyjnego w (...) (prezentata k. 524 akt) wpłynęła przesyłka zwykła w kopercie koloru białego (k. 542 akt), na której nie naklejono i nie skasowano znaczków pocztowych, jak na kopercie k. 516 akt. Na kopertę naklejono biały pasek papieru, na którym znajdują się: odcisk okrągłej pieczęci z datą 10.08.2020 r. i napisem w otoku FC (...) oraz odcisk pieczęci prostokątnej z napisem POLSKA i 3,30 zł. Po otwarciu tej przesyłki okazało się, że zawiera ona skargę kasacyjną datowaną 7 sierpnia 2020 r. o tożsamej treści, co opisana wyżej (k. 524-536 akt). Do skargi została dołączona kserokopia pełnomocnictwa procesowego szczególnego udzielonego przez pozwaną w dniu 7 sierpnia 2020 r. radcy prawnemu E. P., poświadczona przez niego w dniu 7 sierpnia 2020 r. za zgodność z oryginałem (k. 541 akt).

Przesyłką poleconą nadaną w Urzędzie Pocztowym w C. w dniu 14 września 2020 r. (data stempla pocztowego na znaczku pocztowym naklejonym na kopercie - k.549 akt), pełnomocnik pozwanej r. pr. E. P. wniósł zażalenie na postanowienie o odrzuceniu skargi. Zarzucił naruszenie art. 233 § 1 k.p.c. i art. 398⁶ § 2 k.p.c. przez odrzucenie skargi kasacyjnej w wyniku błędnego przyjęcia przez Sąd Apelacyjny, że skarga kasacyjna została nadana przesyłką poleconą w dniu 11 sierpnia 2020 r. Tymczasem, wg twierdzeń skarżącego, skarga ta została wysłana listem zwykłym nadanym w Urzędzie Pocztowym w C. w dniu 10 sierpnia 2020 r., o czym świadczy odcisk pieczęci na kopercie k. 542 akt., a zatem z zachowaniem terminu. Natomiast pełnomocnik przesłał przesyłką poleconą nadaną w dniu 11 sierpnia 2020 r. odpisy skargi kasacyjnej, albowiem nie złożył ich wystarczającej liczby.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Stosownie do art. 398⁵ § 1 k.p.c., skargę kasacyjną wnosi się do sądu, który wydał zaskarżone orzeczenie, w terminie dwóch miesięcy od dnia doręczenia orzeczenia z uzasadnieniem stronie skarżącej. Oddanie przesyłki zawierającej skargę w polskiej placówce pocztowej operatora wyznaczonego w rozumieniu właściwych przepisów jest równoznaczne z wniesieniem jej do sądu, a zatem dniem wniesienia pisma jest data stempla pocztowego odcisniętego na kopercie zawierającej skargę. Na profesjonalnym pełnomocniku procesowym strony ciąży powinność zachowania szczególnej staranności, polegającej, między innymi, na zapewnieniu skuteczności przedsięwziętych przez pełnomocnika czynności procesowych, w tym zwłaszcza dochowania terminów do dokonania tych czynności. Wniesienie skargi kasacyjnej powinno zatem nastąpić przez złożenie jej w biurze podawczym sądu lub przez jej przesłanie listem poleconym. Pozwala to Sądowi oraz stronom postępowania na jednoznaczne ustalenie- w razie wątpliwości- daty wniesienia skargi kasacyjnej, umożliwia śledzenie przebiegu czynności doręczeniowych oraz złożenie ewentualnej reklamacji. Pełnomocnik pozwanej zachował się w ten powszechnie przyjęty w praktyce i pragmatyczny sposób, nadając skargę kasacyjną listem poleconym w UPT w C. w dniu 11 sierpnia 2020 r., o czym świadczy stempel pocztowy na znaczku na kopercie k.516 akt. Działał zapewne w przekonaniu,

że dochowuje ustawowego dwumiesięcznego terminu do złożenia skargi, skoro po pierwsze wskazał wyraźnie w treści tej skargi, że zaskarża wyrok Sądu Apelacyjnego w (...) z dnia 10 marca 2020 r., doręczony pełnomocnikowi pozwanej w dniu 11 czerwca 2020 r (k. 486-510 akt), a po drugie dołączył do tej skargi kserokopię pełnomocnictwa procesowego szczególnego udzielonego mu przez pozwaną w dniu 7 sierpnia 2020 r., poświadczoną przez niego w dniu 11 sierpnia 2020 r. za zgodność z oryginałem (k. 511 akt sprawy). Ta przesyłka trafiła do Sądu Apelacyjnego w dniu 17 sierpnia 2020 r. (prezentata k. 486 akt). Po otrzymaniu w dniu 7 września 2020 r. (k. 523 akt) odpisu postanowienia Sądu Apelacyjnego w (...) z dnia 19 sierpnia 2020 r. z uzasadnieniem, pełnomocnik pozwanej radca prawny E. P. dowiedział się o odrzuceniu skargi kasacyjnej jako spóźnionej. W świetle opisanych wyżej okoliczności faktycznych twierdzenia i wywody pełnomocnika pozwanej zawarte w uzasadnieniu zażalenia, budzą poważne wątpliwości co do ich zgodności z rzeczywistym przebiegiem wydarzeń i ich chronologią. Najpoważniejsze z nich dotyczą twierdzeń pełnomocnika pozwanej, że właściwy egzemplarz skargi kasacyjnej został nadany listem zwykłym w dniu 10 sierpnia 2020 r., natomiast w następnym dniu 11 sierpnia 2020 r. zostały nadane przesyłką poleconą odpisy skargi kasacyjnej. Twierdzenia te są niewiarygodne i trudne do przyjęcia z punktu widzenia logiki i zasad doświadczenia życiowego oraz zawodowego profesjonalnego pełnomocnika oraz sędziego, czego chyba szerzej nie trzeba wyjaśniać. Wątpliwości budzi także wiarygodność daty nadania (10 sierpnia 2020 r.) jednego egzemplarza skargi kasacyjnej w formie zwykłego listu w kopercie, na której zamiast znaczków pocztowych (które pełnomocnik nakleił na koperty listów poleconych zawierających skargę kasacyjną z odpisami k. 516 akt i zażalenie k. 549), znajduje się naklejony pasek białego papieru z odcisniętymi pieczętkami. Nie budzi to zaufania co do miarodajności daty stempla pocztowego na tym zwykłym liście, zwłaszcza, że trafił on do Sądu Apelacyjnego w (...) dopiero w dniu 15 września 2020 r. Zasadnicze wątpliwości budzi także fakt, że do skarg o tożsamej treści pełnomocnik dołączył kserokopie pełnomocnictwa procesowego szczególnego udzielonego mu przez pozwaną w dniu 7 sierpnia 2020 r., poświadczane przez niego w różnych datach.

Pełnomocnictwo dołączone do skargi nadanej listem poleconym, które trafiło do Sądu wcześniej, zostało poświadczane przez pełnomocnika za zgodność z oryginałem w dniu 11 sierpnia 2020 r. (k. 511 akt sprawy), zaś drugie, które trafiło do Sądu Apelacyjnego później - w dniu 7 sierpnia 2020 r. (k. 541 akt sprawy). Te wszystkie nieścisłości są tak oczywiste i rażące, że zostały dostrzeżone przez Przewodniczącego Wydziału w Sądzie Apelacyjnym (por. zarządzenie z dnia 22 września 2020 r. k. 551 akt). Nie zostały jednak przekonująco wyjaśnione przez pełnomocnika skarżącej (por. wyjaśnienia z dnia 5 października 2020 r. - k. 553-554 akt). Trzeba przy tym przypomnieć, że za ewentualne zaniedbania w organizacji pracy kancelarii radcowskiej lub błędy pracowników kancelarii odpowiedzialność ponosi pełnomocnik.

W tym stanie rzeczy zażalenie pełnomocnika pozwanej nie zasługuje na uwzględnienie, albowiem nie wykazał on, że skarga kasacyjna została wniesiona w terminie, to jest w dniu 10 sierpnia 2020 r. w formie zwykłej przesyłki listowej. Podzielić należy stanowisko Sądu Apelacyjnego zawarte w zaskarżonym postanowieniu, że skarga została wniesiona przesyłką poleconą w dniu 11 sierpnia 2020 r., a zatem po upływie ustawowego terminu, stąd zasadnie podlega odrzuceniu na podstawie art. 398⁶ § 2 k.p.c.

Biorąc pod uwagę powyższe orzeczono, jak w sentencji (art. 394¹ § 3 w zw. z art. 398¹⁴ k.p.c.). O kosztach postępowania zażaleniowego na rzecz powoda, który wniósł w terminie odpowiedź na zażalenie, orzeczono na zasadzie odpowiedzialności za wynik sprawy (art. 98 § 1 i art. 99 w zw. z art. 398²¹ i art. 391 § 1 k.p.c. oraz § 10 ust.2 pkt 2 w zw. z § 2 pkt 7 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 22 października 2015 r. w sprawie opłat za czynności radców prawnych (tekst jedn. Dz.U z 2018 r., poz. 265).

ke